

Інформовані біженці - захищені біженці

НАРОДНИЙ
АДВОКАТ
ОМБУДСМАН

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

Що таке статус біженця чи біженки?

Це визнана Республікою Молдова форма захисту іноземного громадянина або особи без громадянства, що відповідає умовам, передбаченим у Конвенції про статус біженців, ухваленій у Женеві 28 липня 1951 р., та Протоколом про Статус біженців від 31 січня 1967 року¹.

Чим біженці відрізняються від інших мігрантів, прохачів притулку чи внутрішньо переміщених осіб?

Біженці залишають свою країну походження через реальні загрози небезпеці чи переслідувань, оскільки їхній власний уряд не захищає їх. Тим часом мігранти можуть залишити свою країну з будь-якої причини, наприклад, з метою працевлаштування, возз'єднання сім'ї або здобуття освіти. Мігранти залишаються під захистом свого уряду, навіть якщо вони перебувають за кордоном. У той час, як біженці захищені міжнародним правом, мігранти підпорядковуються правилам конкретної країни.

---

¹ Ст. 10 закону №270/2008 про притулок в Республіці Молдова

Які права та обов'язки біженців згідно з міжнародним правом?

Біженці мають право на притулок та право не повертатися через можливі переслідування в країну їхнього походження. Відповідно до Женевської конвенції 1951 року біженці користуються основними правами, які належать будь-якому іншому іноземцю в країні, що приймає, зокрема право сповідувати свою релігію, доступ до освіти і самостійне пересування. Біженці зобов'язані дотримуватись законів країни, яка їх приймає. Іноді наплив біженців буває раптовим та величезним. У зв'язку з цим, відповідно до положень Постанови Уряду № 21/2023, з 1 березня 2023 року Уряд Республіки Молдова ухвалив рішення про надання тимчасового захисту переміщеним особам з

України. Статус тимчасового захисту передбачає наступні права для вищезгаданих осіб: залишатися на території Республіки Молдова; працювати; мати доступ до житла; мати доступ до послуг первинної та невідкладної медичної допомоги; мати доступ до загальної освіти для неповнолітніх, а також можливість користуватися низкою соціальних послуг.

Які права та обов'язки біженців відповідно до національної нормативної бази?

Положення законодавства Республіки Молдова застосовуються на заявниках по одному типу захисту без расової дискримінації, громадянства, етнічної приналежності, мови, релігії, політичних поглядів, соціального стану, переконань, статі, сексуальної орієнтації, віку².

Неповнолітні, що супроводжуються або не супроводжуються, потребують захисту, користуються захистом та отримують відповідну допомогу для здійснення всіх прав, визнаних Конвенцією ООН про права дитини та іншими міжнародними договорами про права людини, учасником яких є Республіка Молдова³. До неповнолітніх без супроводу вживаються заходи щодо захисту дітей із груп ризику та дітей, розлучених з батьками, відповідно до чинного законодавства Республіки Молдова.

2 Ст. 10 закону №270/2008 про притулок в Республіці Молдова

3 Ст. 14 Закону № 270/2008 щодо притулку в Республіці Молдова

Чи ви є українським біженцем на території Республіки Молдова і чи вважаєте ви, що ваші права були порушені представниками органів державної влади чи інших організацій незалежно від організаційно-правової форми та виду власності?

Народний адвокат або народний адвокат з прав дитини повідомляється про дії або бездіяльність органів державної влади або інших організацій, що стосуються порушення прав і свобод людини або дитини, як при перетині кордону, так і під час їхнього перебування або перебування на території Молдови.

Хто такий народний Адвокат та Народний захисник з прав дитини?

Це особи, що призначаються Парламентом Республіки Молдова для забезпечення основних прав і свобод людини або дитини на території Республіки Молдова. **Омбудсмени прагнуть забезпечити, щоб дії, а також документи, що видаються державними посадовими особами, державними службовцями та представниками приватних установ, не допускали порушень прав людини чи дитини.**

Підвідомчість розгляду заяв народного адвоката та народного адвоката з прав дитини

Народний адвокат розглядає звернення на рішення, дії чи бездіяльність органів державної влади, організацій та підприємств, незалежно від форм власності та організаційно-правових форм, некомерційних організацій та осіб, які обіймають відповідальні посади всіх рівнів, які у компетенції заявника права порушені права та свободи людини.

Народний адвокат з прав дитини розглядає звернення або заяви, подані на користь дітей, щодо рішень, дій чи бездіяльності органів державної влади, організацій та підприємств, незалежно від форми власності та організаційно - правової форми, некомерційних організацій та відповідальних осіб усіх рівнів, які, на їхню думку, серйозно впливають на реалізацію їхніх прав та свобод. Уповноважений з прав дитини забезпечує захист та допомогу дитині, не вимагаючи згоди батьків або їх законних представників

Що має містити звернення до народного адвоката чи народного адвоката з прав дитини?

- **Персональні дані:** ваше ім'я, прізвище або ім'я людини/дитини, на користь якої ви запитуєте, допоможе нам взаємодіяти.
- **Контактні дані:** місце проживання/поштова адреса та/або адреса електронної пошти та номер телефону, що дозволить нам мати більш активне спілкування.
- **Короткий опис обставин справи:** важливо повідомити назву органу та/або особисті дані відповідальної особи, яка, на вашу думку, можливо допустила порушення; Повідомляйте без вагання, яким чином або за яких обставин були допущені дії та/або бездіяльність органу/відповідальної особи, що призвели до обмеження права, або це дозволяє отримати подробиці, які полегшать процес встановлення порушення прав людини/дитини.
- **Підпис і дата складання** > обов'язково вказати їх, або цим підтвердити нашу згоду діяти у Ваших інтересах.

! Важливо! якщо проблема, про яку ви повідомили, раніше було повідомлено іншим органам, які підлягають розгляду, просимо повідомити нас, додавши копії виданих їм відповідей. Якщо звернення до інших органів залишилося без відповіді, додайте копію запиту з реєстраційним номером та датою звернення, з метою економії часу на збирання попередньої інформації, необхідної для розгляду претензій.

!!! Увага! Народного захисника та захисника з прав дитини також можна повідомити про неправомірні дії чи бездіяльність представників міжнародних організацій, допущені під час перетину державного кордону або в період перебування на території Республіки Молдови, які, на вашу думку, призводять до очевидного обмеження прав і свобод людини чи дитини.

Необхідно знати, що:

- протягом 10 днів з моменту отримання запиту ви будете проінформовані про прийняття, відхилення або передачу запиту на розгляд до інших органів;
- рішення про відхилення заявки не може бути оскаржене;
- повторний запит щодо тих самих осіб та фактів приймається до розгляду лише за виникнення нових обставин.

Ви можете зв'язатися з Народним адвокатом та Народним адвокатом з прав дитини за наступними адресами та телефонами:

мун. Кишинів, вул. Калеа Єшилор 11/3

тел.: 0(22) 234-800

тел.: 060002657

Телефон дитини (БЕЗКОШТОВНО)

0 800 11116

Якщо у вас немає часу, повідомте нам в електронному форматі:

електронна пошта: secretariat@ombudsman.md

сайт: www.ombudsman.md

у розділі *Подача заяви онлайн*

Також є такі регіональні представництва:

Вул. Індепен-
денцей, 1
Мун. БЕЛЦЬ
тел.: 0231 2-81-49

Вул. Площа Інде-
пенденцей, 6
Мун. КАГУЛ
офіс 415, 4 поверх
тел.: 060002671
тел.: 0299 2-17-81

Вул. Леніна, 207
мун. КОМРАТ
тел.: 0298 2-51-05

с. ВАРНИЦЯ
**р-н АНЕНИЙ-
НИЙ**
Вул. Тигіна, 66
тел.: 060002684

UKR

Народний адвокат сприяє захисту прав і свобод людини шляхом запобігання їх порушенню, моніторингу та надання звітів про стан дотримання основоположних прав і свобод людини на національному рівні, вдосконалення законодавства у сфері захисту прав і свобод людини, у тому числі шляхом міжнародного співробітництва у цій сфері.

www.ombudsman.md

Рада Європи є провідною організацією із захисту прав людини на континенті. Вона нараховує 46 держав-членів, включно з усіма державами-членами Європейського Союзу. Усі держави-члени Ради Європи приєдналися до Європейської конвенції з прав людини – договору, спрямованому на захист прав людини, демократії та верховенства права. Європейський суд з прав людини здійснює нагляд за виконанням Конвенції у державах-членах.

www.coe.int

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE